

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/58/2021
Identifikačné číslo spisu:	1414218724
Dátum vydania rozhodnutia:	05.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1414218724.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu: Slovenské elektrárne, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052, zastúpeného ATLegal, s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 73, 821 05 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 47 231 424, proti žalovanému: VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK, so sídlom Karloveská 2, 842 04 Bratislava, IČO: 00 156 752, zastúpenému SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 4.894.153,55 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/239/2019-766 z 13. januára 2021, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/239/2019-766 z 13. januára 2021 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV ako súd prvej inštancie (ďalej tiež ako „prvoinštančný súd“) uznesením č. k. 10Cb/299/2014-688 zo dňa 10. 10. 2019, svojím prvým výrokom konanie v spore zastavil, zároveň druhým výrokom priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd osobitným uznesením.

2. Z odôvodnenia uznesenia prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu z titulu jeho povinnosti uhradiť žalobcovi výsledok (preplatok) ročného vysporiadania za rok 2010 podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG zo dňa 10. 03. 2006 v znení dodatku č. 1 zo dňa 17. 07. 2006 a ďalšie. Otázka platnosti Zmluvy o prevádzke VEG bola predmetom konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II (v ďalšom texte tiež „OS Bratislava II“) pod sp. zn. 24Cb/50/2007, v ktorom súd rozsudkom č. k. 24Cb/50/2007-1021 zo dňa 19. 11. 2013 zamietol žalobu o vyslovenie neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 1Cob/84/2014-1328 zo dňa 09. 03. 2015, rozsudok OS Bratislava II zmenil

tak, že určil, že Zmluva o prevádzke VEG v znení Dodatku č. 1 je neplatná z dôvodu, že jej uzatvoreniu malo predchádzať verejné obstarávanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) rozsudkom sp. zn. 3Obdo/40/2015 zo dňa 29. 06. 2016, dovolanie žalobcu podané proti označenému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, zamietol. Návrhom zo dňa 23. 12. 2016 sa žalovaný domáhal zastavenia konania v zmysle § 159 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), nakoľko pred začatím tohto konania boli začaté iné súdne konania, v ktorých si žalobca uplatňuje voči žalovanému priznanie rovnakého plnenia, akého sa domáha v tomto konaní. Žalobca v tomto konaní odvodzuje svoj nárok z čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG, ktorý uplatnil podaním žaloby na súd dňa 31. 12. 2014. Žalovaný zrejme uplatnil rovnaký nárok na plnenie ešte skôr, a to v konaní žalobcu - podniku Vodohospodárska výstavba, štátny podnik (ďalej tiež „VV“) voči žalovanému - spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. (ďalej tiež „SE“) o vydanie bezdôvodného obohatenia zo Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010, vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013. Spoločnosť SE vo svojom podaní zo dňa 17. 06. 2013, v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 o vydanie bezdôvodného obohatenia zo Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010 uviedla, že „Vzhľadom na to, že pre prípad neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG (na čo však neexistujú právne dôvody) by prichádzali do úvahy nároky žalovaného voči žalobcovi na vydanie bezdôvodného obohatenia, si týmto žalovaný z opatrnosti uplatňuje voči žalobcovi sumu vo výške 152.161.270,03 eur s úrokom z omeškania, ktorá pozostáva z peňažnej náhrady vo výške 43.286.783,06 eur za obdobie prevádzkovania VEG od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010 vo forme prevádzky, údržby a opravy VEG, ako aj predaja elektriny a podporných služieb vyrobených vo VEG a peňažného plnenia vo výške 108.874.487,-- eur, ktoré žalovaný za obdobie prevádzkovania VEG od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010 plnil žalobcovi v zmysle čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG“. Z citovaných vyjadrení spoločnosti SE je zrejmé, že nárok, ktorý si spoločnosť SE uplatnila v konaní na OS Bratislava II, pozostáva z prevažnej časti (v rozsahu 102.660.828,-- eur) z plnenia, ktoré žalobca odvodzuje z čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG. Zo samotnej Zmluvy pritom vyplýva, že čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG upravuje aj ročné vysporiadanie, plnenie ktorého tvorí údajný nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní. Spoločnosť SE sa tak v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 domáha identických nárokov, ktoré si uplatňuje aj v tomto konaní. Konanie 24Cb/87/2013 začalo pred týmto konaním dňa 30. 04. 2013.

3. Žalobca vo vyjadrení k návrhu na zastavenie konania uviedol, že bez ohľadu na to, či je Zmluva o prevádzke VEG platná alebo neplatná, žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi sumu vo výške 4.894.153,55 eur s príslušenstvom. Poukázal na súdnu prax, podľa ktorej, ak žalobca v žalobe požadoval plnenie zo zmluvy, ale zmluva je neplatná, nejde o zmenu žaloby, ak žalobca začne uplatňovať to isté plnenie ako bezdôvodné obohatenie zo zmluvy. Vzhľadom na to, že existuje právoplatný rozsudok, ktorým bolo určené, že Zmluva o prevádzke VEG je neplatná, žalobca si v tomto súdnom konaní, vedenom pod sp. zn. 10Cb/299/2014, uplatňuje nárok na úhradu sumy vo výške 4.894.153,55 eur

s príslušenstvom aj ako bezdôvodné obohatenie získané žalovaným z titulu plnenia žalobcu na základe neplatnej Zmluvy o prevádzke VEG. Konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010 bolo začaté na základe žaloby VV, v ktorej sa VV domáha od SE vydania bezdôvodného obohatenia z titulu peňažnej náhrady za elektrinu a podporné služby vyrobené v prevádzkovom majetku VEG v roku 2010 v podiele vo výške 35 %. SE si v rámci konania vedeného pod sp. zn. 24Cb/87/2013 uplatnil voči VV nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia pre prípad neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG aj z titulu úhrad faktúr vystavených žalovaným podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010 zo strany žalobcu, čo z hľadiska svojho obsahu predstavuje vzájomnú žalobu. Z uvedeného je zrejmé, že na to, aby uplatnenie nárokov SE voči VV na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrady faktúr vystavených VV podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010

vo vyjadrení SE zo dňa 17. 06. 2013 predloženom OS Bratislava II v rámci konania vedeného pod sp. zn. 24Cb/87/2013 mohlo zakladať prekážku litispendencie vo vzťahu ku konaniu vedenému pod sp. zn. 10Cb/299/2014, muselo by byť jednoznačne zistené, že v konaní vedenom pod sp. zn. 24Cb/87/2013 súd koná o nárokoch uplatnených SE voči VV ako o vzájomnej žalobe, o čom však súd zatiaľ tak nekoná.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia poukázal na ustanovenia

§ 147 ods. 1, ods. 3, § 156, § 159, § 161 ods. 1, ods. 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p., ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky a konštatoval, že právoplatným rozhodnutím o tom, že Zmluva o prevádzke VEG je neplatná, došlo v oboch konaniach vedených pod sp. zn. 24Cb/87/2013 aj 10Cb/299/2014 k zjednoteniu právneho titulu, z ktorého si sporové strany navzájom uplatňujú svoje nároky, t. j. domáhajú sa vydania bezdôvodného obohatenia. Poukázal na to, že samotný žalobca vo svojom vyjadrení k návrhu na zastavenie konania pre prekážku litispendencie uviedol, že v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 podal vzájomnú žalobu v rámci vyjadrenia zo dňa 17. 06. 2013 k žalobe, ktorá by mohla zakladať prekážku litispendencie vo vzťahu k súdnemu konaniu vedenému pod sp. zn. 10Cb/299/2014, ak by bolo jednoznačne zistené, že súd o tam uplatnených nárokoch SE voči VV na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrad faktúr vystavených VV podľa čl. 6. Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010 koná ako o vzájomnej žalobe. Podľa názoru žalobcu však súd zatiaľ o týchto nárokoch ako o vzájomnej žalobe nekoná. Súd ďalej poukázaním na ustanovenie § 147 ods. 3 C. s. p., v spojení s § 159 C. s. p., v zmysle ktorých sa konanie začína dorúčením vzájomnej žaloby súdu, uviedol, že vyjadrenie žalovaného zo dňa 17. 06. 2013 k žalobe v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, obsahujúce vzájomnú žalobu, bolo OS Bratislava II doručené dňa 17. 06. 2013, ktorým dňom sa začalo konanie o vzájomnej žalobe SE, predmetom ktorej je vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrad faktúr vystavených VV podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie konštatoval, že v čase doručenia žaloby na súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cb/299/2014 (dňa 31. 12. 2014), už skôr prebiehalo a prebieha konanie na OS Bratislava II vedené pod sp. zn. 24Cb/87/2013, ktoré začalo na základe žaloby doručenej súdu dňa 30. 04. 2013 a vzájomnej žaloby dňa 17. 06. 2013, v ktorom vystupujú tie isté subjekty, ako v tomto konaní, pričom sa jedná o skutkovú i právnu totožnosť žaloby - vydanie bezdôvodného obohatenia podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG. Keďže prekážka začatej veci je jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok konania a bráni tomu, aby súd o tej istej veci znovu konal a vo veci samej rozhodol, súd prvej inštancie z dôvodu existencie tohto neodstrániteľného nedostatku podmienky konania postupom podľa § 159 v spojení s § 161 ods. 2 C. s. p., rozhodol tak, že konanie vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014, ktoré začalo neskôr, zastavil.

6. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 256 ods. 1 C. s. p. Žalobca podaním žaloby, o ktorej sa už vedie iné súdne konanie, z procesného hľadiska zaviniť zastavenie tohto súdneho konania, preto nárok na náhradu trov konania priznal súd protistrane.

7. Na odvolanie žalobcu proti prvoinštančnému uzneseniu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, g/ a h/, Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, uznesením č. k. 3Cob/239/2019-766 zo dňa 13. 01. 2021, uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C. s. p., potvrdil.

8. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 159 C. s. p., a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo280/2010 zo dňa 20. 10. 2011 a uviedol, že na OS Bratislava II v konaniach o vydanie bezdôvodného obohatenia za roky 2006 až 2015 si žalobca uplatnil nároky voči VV z titulu neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG, vrátane nárokov na vrátenie peňažných plnení uhradených VV podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG, pričom SE používajú v podaniach na súd rovnakú formuláciu na uplatnenie nárokov voči VV na vydanie bezdôvodného obohatenia a zastávajú názor, že aj keď podania, v ktorých si uplatnili tieto nároky, výslovne neobsahujú označenie vzájomná žaloba a žalobný návrh (petit), ide o vzájomné žaloby žalobcu. Na OS Bratislava II prebiehajú konania o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2006 vedené pod sp. zn. 22Cb/162/2008 - vzájomná žaloba zo 16. 04. 2010, o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2007 sp. zn. 22Cb/163/2008 - vzájomná žaloba zo 16. 04. 2010, o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2008 sp. zn. 22Cb/120/2009 - vzájomná žaloba zo 16. 04. 2010, o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010 sp. zn. 24Cb/87/2013 - vzájomná žaloba zo 17. 06. 2013, o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2011 sp. zn. 25Cb/176/2014 - vzájomná žaloba z 09. 03. 2015, napokon o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012 sp. zn. 23Cb/140/2014 -

vzájomná žaloba z 27. 03. 2015.

9. Odvolací súd, stotožniac sa s konštatovaním súdu prvej inštancie o tom, že v čase doručenia žaloby sp. zn. 10Cb/299/2014 na súd prvej inštancie dňa 31. 12. 2014, už skôr prebiehalo a prebieha konanie na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, ktoré bolo začaté dňa 30. 04. 2013 dorúčením žaloby a dňa 17. 06. 2013 dorúčením vzájomnej žaloby, kde vystupujú tie isté subjekty ako v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cb/299/2014, pričom sa jedná o skutkovú i právnu totožnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG, dospel k záveru, že v danej veci bola a je daná prekážka litispendencie. Bez právneho významu je podľa odvolacieho súdu argumentácia žalobcu v odvolaní o predčasnosti zastavenia konania. Taktiež argumentáciu žalobcu, že na jeho nárok a protinárok je možné aplikovať § 404 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), vyhodnotil odvolací súd za právne irelevantnú pre posúdenie otázky vzniku prekážky litispendencie v konaní vo veci. Konštatoval, že v dôsledku zistenia existencie prekážky litispendencie, súd prvej inštancie v konaní nerozhodoval vo veci samej, ale uznesením konanie vo veci zastavil, t. j. vydal rozhodnutie procesnej povahy, preto nemal povinnosť v rámci odôvodnenia uznesenia vysporiadať sa s návrhom žalobcu na prerušenie konania vo veci.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 1, 2 C. s. p.

11. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 778 - 797), vyvodzujúc jeho prípustnosť z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

12. Podanie dovolania žalobca odôvodnil nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu, znemožňujúcim jeho osobe, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolaciemu súdu vytkol jeho nedostatočné odôvodnenie a nepreskúmateľnosť tvrdiac, že sa nezaoberal a nevysporiadal s jeho argumentáciou v odvolaní, rovnako s jeho návrhmi na vykonanie dokazovania uvedenými v odvolaní a ani nezdôvodnil, prečo tieto dôkazy nevykonal. Namietol tiež, že odvolací súd neskúmal, či v danom prípade sú alebo nie sú splnené podmienky na zastavenie konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV (ďalej tiež „OS Bratislava IV“) pod sp. zn. 10Cb/299/2014 na základe skutkového stavu, zisteného procesným postupom podľa C. s. p. Tvrdí ďalej, že odvolací súd sa vo svojom uznesení vysporiadal s námietkami žalobcu odlišne (protichodne), než ako sa s nimi vysporiadal v skoršom uznesení č. k. 1Cob/240/2019-773 zo dňa 24. 09. 2020, vydanom v porovnateľnej procesnej situácii ako je tomu v tu posudzovanom spore, a to bez toho, aby svoj odlišný (protichodný) postup, zdôvodnil. Súdu prvej inštancie žalobca vytkol, že mu súd nedoručil vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu a nedal mu možnosť vyjadriť sa k nemu ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu o podanom odvolaní. V dôsledku opísaného nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu malo dôjsť k znemožneniu práva žalobcu domáhať sa ochrany svojich práv na súde a k odmietnutiu spravodlivosti, v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

13. Vo vzťahu k nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, poukázaním na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“, „ústavný súd“ alebo „ÚS SR“) označené v dovolaní, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR žalobca namietol, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s jeho argumentáciou vo vzťahu k uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p. Tvrdí, že na to, aby súd mohol zastaviť konanie vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014, musel by mať jednoznačne za preukázané, že konanie o vzájomnej žalobe žalobcu (ktorou si žalobca v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010, uplatnil voči žalovanému nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrad faktúr vystavených žalovaným podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG), začalo

skôr, ako konanie v tu posudzovanej veci, vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014 (dňa 31. 12. 2014). Uviedol, že v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, si v podaní zo dňa 17. 06. 2013 uplatnil nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG, ktoré zahŕňajú aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrad faktúr vystavených žalovaným podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010.

14. Žalobca v dovolaní tvrdí, že v tu posudzovanom konaní prezentuje rovnaký názor ako v konaniach vedených na OS Bratislava II o vydanie bezdôvodného obohatenia za roky 2006 až 2015. Konkrétne v konaní vedenom pod sp. zn. 24Cb/87/2013 uplatnil voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrady faktúr vystavených žalovaným podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010, a to vzájomnou žalobou zo dňa 17. 06. 2013. Podľa jeho názoru je irelevantné, že predmetné podanie neobsahuje výslovné označenie „vzájomný návrh“, pretože nejde o náležitosť vzájomného návrhu, ktorá by bola stanovená Občianskym súdnym poriadkom (ďalej len „O. s. p.“). Tvrdí, že z jeho vyjadrenia zo dňa 17. 06. 2013 vyplýva, že z hľadiska svojho obsahu predstavuje predmetné vyjadrenie vzájomný návrh, ktorým sa žalobca domáha, aby žalovanému bola uložená povinnosť uhradiť žalobcovi nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrad faktúr vystavených žalovaným podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010. Rovnako má žalobca za irelevantné, že jeho vyjadrenie zo 17. 06. 2013 neobsahuje výslovne petit, pretože rovnako nejde o náležitosť vzájomného návrhu, ktorá by bola stanovená O. s. p. Zastáva názor, že O. s. p., žalobcovi neukladá (neukladalo) povinnosť formulovať návrh výroku rozsudku, ale iba to, aby sa z návrhu na začatie konania dalo zistiť, čoho sa navrhovateľ domáha. Tvrdí ďalej, že pokiaľ by OS Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 24Cb/87/2013, v ktorom podal vyjadrenie zo dňa 17. 06. 2013, mal za to, že predmetné podanie treba doplniť alebo opraviť, bol by súd povinný postupovať podľa § 129 C. s. p. (resp. do účinnosti C. s. p. podľa § 43 O. s. p.). Žalobca ďalej poukázal na to, že vo svojom vyjadrení zo dňa 01. 02. 2018 v súlade s § 132 ods. 1 C. s. p., sám doplnil žalobný návrh (petit rozsudku), čím boli zhojené vady vzájomnej žaloby zo dňa 17. 06. 2013. V dôsledku uvedeného podľa jeho názoru bola vzájomná žaloba bez väd už odo dňa, kedy bola podaná na súd (17. 06. 2013) a účinky (hmotnoprávne aj procesnoprávne, ktoré zákon s podaním vzájomnej žaloby spája, vrátane spočívania premlčacej doby), pôsobia od 17. 06. 2013. Vyslovil tiež názor, že pokiaľ by sa súd stotožnil s názorom žalobcu, že na nárok žalovaného a protinárok žalobcu, obe uplatnené v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, je možné aplikovať § 404 ods. 1 ObchZ, potom k spočívaniu premlčacej doby ohľadom protinároku žalobcu došlo už odo dňa podania žaloby na OS Bratislava II (dňa 30. 04. 2013).

15. Žalobca ďalej poukázal na to, že žalovaný bude v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 prezentovať názor, že podanie žalobcu zo dňa 17. 06. 2013 vzájomnou žalobou nie je, ale vzájomnými žalobami sú až doplňujúce podania žalobcu zo dňa 01. 02. 2018, pretože až tieto obsahujú všeobecné náležitosti podania vrátane náležitostí podľa § 132 C. s. p., a až z nich vyplýva, čoho sa žalobca domáha. Žalovaný pritom tvrdí, že pri údajnom vzájomnom nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je možné uplatniť ustanovenie § 404 ods. 1 ObchZ, pretože označené ustanovenie predpokladá existenciu platne uzavretej zmluvy. V danom prípade by ňou mala byť Zmluva o prevádzke VEG, ktorá však bola rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. 03. 2015 vyhlásená za absolútne neplatnú.

16. Žalobca tiež vyslovil, že otázku, kedy si vzájomnou žalobou uplatnil nároky voči žalovanému v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010, vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 a kedy začalo konanie o vzájomnej žalobe žalobcu, sú oprávnené posúdiť a rozhodnúť len sudy konajúce v danom konaní, t. j. OS Bratislava II a Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací. Právoplatné rozhodnutie, v ktorom by bola riešená otázka, kedy si žalobca vzájomnou žalobou nároky voči žalovanému na Okresnom súde Bratislava II uplatnil, však zatiaľ neexistuje. Od toho, kedy začalo konanie o nárokoch žalobcu uplatnených vzájomnou žalobou v konaní vedenom pod sp. zn. 24Cb/87/2013, závisí posúdenie otázky, či existuje dôvod na zastavenie konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014 podľa § 159 C. s. p., pre prekážku litispendencie. Zhrnúc uvedené má žalobca za to, že uznesenie OS Bratislava IV o zastavení konania vedeného pod sp. zn. 10Cb/299/2014, je predčasné, pretože nebolo jednoznačne preukázané, že konanie vedené pod sp.

zn.10Cb/299/2014 začalo neskôr, ako konanie o vzájomnej žalobe žalobcu, podanej v rámci konania o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010 na OS Bratislava II, vedenom pod sp. zn. 24Cb/87/2013. Zároveň tvrdí, že existujú dôvody na prerušenie konania vedeného pod sp. zn. 10Cb/299/2014 v zmysle § 164 C. s. p., do právoplatného skončenia konania o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010, vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013.

17. Vzhľadom na absenciu zdôvodnenia vyššie konštatovaných špecifických okolností, ktorými sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal, ani sa nimi nijak nevysporiadal, trpí jeho rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti, čím porušil právo žalobcu na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru.

18. Z odôvodnenia uznesenia č. k. 3Cob/239/2019-766 zo dňa 13. 01. 2021 nie je podľa žalobcu zrejmé, či pre posúdenie prekážky litispendencie považoval odvolací súd za rozhodujúci okamih začatia konania o vzájomnej žalobe žalobcu v rámci konania vedeného na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 (ako to tvrdí žalobca), alebo okamih začatia samotného konania vedeného na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 na základe žaloby zo dňa 30. 04. 2013, ako to tvrdí žalovaný vo vyjadrení z 23. 12. 2016, ako aj vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu. Žalobca má za to, že pre posúdenie prekážky litispendencie je rozhodujúcim okamihom okamih začatia konania o jeho vzájomnej žalobe podanej v rámci konania o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010, vedeného na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, pretože konania vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014 a sp. zn. 24Cb/87/2013 nepredstavujú konania o tom istom spore (rovnakom nároku). Žalobca tvrdí, že konanie vedené na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014 a konanie o vzájomnej žalobe vedené na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, predstavujú konania o tom istom spore (rovnakom nároku) len v časti nároku žalobcu voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu úhrady platieb podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010 v sume 4.894.153,55 eur plus DPH s príslušenstvom, preto len vo vzťahu týchto konaní môže v časti existovať prekážka litispendencie podľa § 159 C. s. p.

19. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení má žalobca za to, že zastavenie konania vedeného pod sp. zn. 10Cb/299/2014 je predčasné a že existujú dôvody na prerušenie tohto konania v zmysle § 164 C. s. p., do právoplatného skončenia konania o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010, vedeného na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013. Tvrdí, že prerušením konania sp. zn. 10Cb/299/2014 do právoplatného skončenia konania sp. zn. 24Cb/87/2013 je potrebné zabrániť tomu, aby súdy v oboch konaniach vychádzali z odlišného stanoviska k otázke, kedy si žalobca vzájomnou žalobou v rámci konania na OS Bratislava II sp. zn. 24Cb/87/2013 uplatnil nároky voči žalovanému. K tomu by podľa žalobcu došlo v prípade, ak by konanie vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014 bolo zastavené z dôvodu, že súdy v tomto konaní vychádzajú z predpokladu, že konanie na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 bolo začaté dňa 30. 04. 2013 a konanie o vzájomnej žalobe dňa 17. 06. 2013, zároveň vzájomná žaloba žalobcu v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 by bola zamietnutá z dôvodu, že súdy v predmetnom konaní zaujmú stanovisko, že žalobca si uplatnil nároky voči žalovanému v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 vzájomnou žalobou až zo dňa 01. 02. 2018, keďže podanie žalobcu zo dňa 17. 06. 2013 vzájomnou žalobou nie je.

20. V ďalšej časti dovolania žalobca odvolaciemu súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie), že nezisťoval aktuálny skutkový stav v čase vydania prvoinštančného uznesenia a skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie, či existuje dôvod na zastavenie konania vedeného pod sp. zn. 10Cb/299/2014 podľa § 159 C. s. p., o. i. to, či v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010 (sp. zn. 24Cb/87/2013) súd koná na základe podania žalobcu zo 17. 06. 2013 o nárokoch uplatnených žalobcom voči žalovanému ako o vzájomnom návrhu (vzájomnej žalobe). Tvrdí, že v odvolaní proti prvoinštančnému uzneseniu navrhol odvolaciemu súdu vykonanie dôkazov (označených v bode 53. dovolania), preukazujúcich, že existujú špecifické okolnosti daného prípadu, v zmysle ktorých zastavenie konania vedeného pod sp. zn. 10Cb/299/2014 je predčasné, súčasne že existujú dôvody na prerušenie konania vedeného pod sp. zn. 10Cb/299/2014 do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013. Napriek tomu sa odvolací súd s návrhmi na vykonanie dokazovania nevysporiadal a ani

nezdôvodnil, prečo označené dôkazy nevykonal, v dôsledku ktorej okolnosti je jeho rozhodnutie podľa žalobcu opäť nepreskúmateľné.

21. Žalobca v ďalšom namietol, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s jeho argumentáciou, ktorou v odvolaní odôvodnil existenciu odvolacieho dôvodu vo vzťahu k výroku uznesenia prvoinštančného súdu o trovách konania, nakoľko nesúhlasil s tým, že súd prvej inštancie v zmysle § 256 ods. 1 C. s. p., priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s odôvodnením, že žalobca podaním žaloby, o ktorej sa už vedie iné súdne konanie, z procesného hľadiska zaviniť zastavenie tohto súdneho konania. Hoci žalobca v odvolaní dôvodil tým, že v danom prípade existujú podmienky pre postup podľa § 257 C. s. p., odvolací súd sa touto námietkou nezaoberal a ani nezdôvodnil, prečo postup podľa označeného ustanovenia neprichádza do úvahy. (Aj) z uvedeného dôvodu je rozhodnutie odvolacieho súdu odôvodnené nedostatočne a je preto nepreskúmateľné.

22. Žalobca konajúcim súdom tiež vytkol, že nedoručili žalobcovi vyjadrenie žalovaného podané k odvolaniu žalobcu, ktorému tak odňali možnosť vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného pred rozhodnutím odvolacieho súdu o odvolaní žalobcu.

23. Žalobca napokon odvolaciemu súdu vytkol, že vo svojom skoršom uznesení č. k. 1Cob/240/2019-773 zo dňa 24. 09. 2020, vydanom v obdobnej veci, sa vysporiadal s rovnakými námietkami žalobcu odlišne (protichodne), a to bez toho, aby takýto svoj odlišný (protichodný) postup odôvodnil. Žalobca tvrdí, že hoci v oboch prípadoch ide o porovnateľnú procesnú situáciu, aká je v tu posudzovanom prípade a rozhodnutia č. k. 1Cob/240/2019-773 z 24. 09. 2020 a č. k. 3Cob/239/2019-766 z 13. 01. 2021, vydal ten istý zákonný sudca, rozhodnutia odvolacieho súdu sú protichodné. Odvolací súd totiž uznesením č. k. 1Cob/240/2019-773, odvolaniu žalobcu podanému proti uzneseniu OS Bratislava IV č. k. 12Cb/161/2014-677 zo dňa 10. 10. 2019 vyhovel a prvoinštančné uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí nezaoberal skutočnosťou, či vzájomná žaloba žalobcu uplatnená vo vyjadrení zo dňa 17. 06. 2013 v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, má náležitosti riadnej žaloby, teda či dorúčením tohto vyjadrenia OS Bratislava II došlo k riadnemu uplatneniu nároku žalobcu na zaplatenie peňažného nároku voči žalovanému. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z predloženého spisu ani z napadnutého uznesenia nie je zrejmé, či OS Bratislava IV mal za osvedčenú skutočnosť, že o vzájomnej žalobe žalobcu sa v konaní vedenom OS Bratislava II riadne koná, preto v prípade, že OS Bratislava IV bude v predmetnom konaní riadne pokračovať, bude potrebné sa zaoberať návrhom žalobcu na prerušenie konania v zmysle § 164 C. s. p. Žalobca tvrdí, že hoci sa odvolací súd v predmetnom uznesení vysporiadal s rovnakými námietkami žalobcu odlišne (protichodne), než ako je tomu v tu posudzovanej veci, odvolací súd svoje odlišné (protichodné) rozhodnutie nijakým spôsobom neodôvodnil, čím opäť došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

24. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/239/2019-766 z 13. 01. 2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobca zároveň v zmysle § 444 ods. 2 C. s. p., navrhol odloženie právoplatnosti dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvej inštancie, a to do právoplatného skončenia dovolacieho konania.

25. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný písomným podaním zo dňa 15. 06. 2021 (č. l. 1247 - 1265), v ktorom, dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie ako nedôvodné zamietol. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

26. Písomné vyjadrenie žalovaného zaslal súd prvej inštancie postupom podľa § 436 ods. 4 C. s. p., žalobcovi (doručka na č. l. 1308 spisu), ktorého ďalšie vyjadrenie v spore nenasledovalo.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.)

po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (resp. advokátskou kanceláriou) v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu je prípustný a dôvodný zároveň.

28. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu (viď. sp. zn. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach C. s. p. (obdobne aj sp. zn. I. ÚS 438/2017). Pri vyslovení záveru o (ne)prípustnosti dovolania dovolací súd preto nie je viazaný tým, čo uviedol dovolateľ, prípadne druhá strana.

29. Podľa § 420 C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Vo vzťahu k vade zmätočnosti v zmysle § 420 C. s. p., je nutné, aby dovolateľ v dovolaní jednoznačne uviedol, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho (procesnou) povinnosťou podľa § 431 ods. 2 C. s. p., uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva.

30. V tu posudzovanej veci žalobca (ďalej tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní argumentuje prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

31. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

32. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen

zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

33. Vo vzťahu k vade zakotvenej v § 420 písm. f/ C. s. p., dovolateľ namietol nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, spočívajúci v nedostatočnom odôvodnení jeho potvrdzujúceho rozhodnutia, majúci za to, že sa nevysporiadal s jeho argumentáciou odôvodňujúcou existenciu odvolacích dôvodov, ktorými dôvodil vo svojom odvolaní podanom proti prvoinštančnému uzneseniu, ktorá okolnosť spôsobuje nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

34. Po oboznámení sa s obsahom s vecou súvisiaceho súdneho spisu

OS Bratislava IV sp. zn. 10Cb/299/2014 dospel dovolací súd k záveru, že námietka dovolateľa spočívajúca vo vyššie tvrdenej okolnosti, je dôvodná.

35. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť

práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Právo účastníka (sporovej strany) na riadne odôvodnenie rozhodnutia (nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich

na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom) je jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces. K naplneniu podľa § 420 písm. f/ C. s. p., nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou či svojvoľnosťou. Striktné oddeľovanie procesného postupu súdu a rozhodnutia, ktorý je jeho sumárom a výsledkom, nie je ústavne udržateľným konceptom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (viď nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 419/2021 z 30. septembra 2021, rovnako tiež rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020). Rovnako najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6Cdo/98/2017 vo vzťahu k právu na riadne odôvodnenie rozhodnutí konštatoval, že za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., treba považovať (aj) taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

36. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená

v § 220 ods. 2 C. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 378 ods. 2

C. s. p.). Ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p., síce odvolaciemu súdu umožňuje, aby v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, aby sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne aby na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody, dovolací súd však poukazuje na ďalšie ustanovenie C. s. p., ktorý v § 387 ods. 3 ukladá odvolaciemu súdu povinnosť zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie (táto povinnosť však neznamená povinnosť súdu stotožniť sa so stanoviskom strany alebo jej právnymi názormi, je však potrebné so stanoviskami strán sporu prednesenými ku skutočnostiam, ktoré sú pre rozhodnutie sporu podstatné, argumentačne sa vysporiadať). Odvolací súd sa musí v odôvodnení tiež vysporiadať s podstatnými tvrdeniami a námietkami uvedenými v odvolaní.

37. Vo vzťahu k vyššie konštatovanému dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. 11. 2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018, ktorého právna veta znie: „Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku“. V bode 35. odôvodnenia predmetného nálezu ústavný súd konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru“.

38. S poukazom na vyššie uvedené (body 35. až 37.) dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje znaky nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nakoľko neobsahuje zásadné vysvetlenie - zdôvodnenie k niektorým podstatným námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní týkajúcim sa otázky, kedy začalo konanie

o nárokoch žalobcu uplatnených vzájomnou žalobou v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, pretože od jej vyriešenia závisí posúdenie otázky, či existuje alebo neexistuje dôvod na zastavenie konania vedeného na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014 podľa § 159 C. s. p., pre prekážku litispendencie.

39. Z obsahu spisu má dovolací súd za preukázané, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 10Cb/299/2014-688 zo dňa 10. 10. 2019 konanie o návrhu žalobcu o uloženie povinnosti žalovanému

zaplatiť jeho osobe 4.894.153,55 eur s príslušenstvom, z titulu jeho povinnosti uhradiť žalobcovi preplatok ročného vysporiadania za rok 2010 podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG zo dňa 10. 03. 2006 v znení dodatku č. 1 zo dňa 17. 07. 2016

(a ďalších, v žalobnom petite špecifikovaných nárokov), prvoinštančného súdu doručeným dňa 31. 12. 2014, zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil existenciou prekážky litispendencie, keď zistil, že v čase doručenia žaloby na OS Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cb/299/2014 (dňa 31. 12. 2014), už skôr prebiehalo a prebieha konanie na OS Bratislava II vedené pod sp. zn. 24Cb/87/2013, ktoré začalo na základe žaloby VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK (v procesnom postavení žalovaného v tu posudzovanom konaní) doručenej OS Bratislava II dňa 30. 04. 2013 a vzájomnej žaloby Slovenské elektrárne, a.s. (v procesnom postavení žalobcu v tu posudzovanom konaní), doručenej rovnako OS Bratislava II dňa 17. 06. 2013, v ktorom vystupujú tie isté subjekty, ako v tomto konaní, pričom sa jedná o skutkovú i právnu totožnosť žaloby - vydanie bezdôvodného obohatenia podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG. Konštatujúc, že prekážka začatej veci je jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok konania a bráni tomu, aby súd o tej istej veci znovu konal a vo veci samej rozhodol, súd prvej inštancie z dôvodu existencie tohto neodstrániteľného nedostatku podmienky konania postupom podľa § 159 v spojení s § 161 ods. 2 C. s. p., rozhodol o zastavení konania vedeného pod sp. zn. 10Cb/299/2014, ktoré začalo neskôr.

40. Na odvolanie žalobcu, odvolací súd uznesením č. k. 3Cob/239/2019-766

zo dňa 13. 01. 2021, podľa § 387 ods. 1 C. s. p., uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, stotožniac sa so záverom prvoinštančného súdu o existencii prekážky litispendencie. Za právne bezvýznamnú vyhodnotil námietku žalobcu o predčasnosti zastavenia konania, rovnako jeho argumentáciu spočívajúcu v tvrdení, že na jeho nárok a protinárok je možné aplikovať § 404 ods. 1 ObchZ, vyhodnotil odvolací súd vo vzťahu

k posúdeniu otázky vzniku prekážky litispendencie za právne nerelevantnú. Vo vzťahu

k návrhu žalobcu na prerušenie konania odvolací súd konštatoval, že pre zastavenie konania uznesením procesnej povahy v dôsledku zistenia existencie prekážky litispendencie, súd prvej inštancie povinnosť v rámci odôvodnenia uznesenia vysporiadať sa s návrhom žalobcu na prerušenie konania, nemal.

41. Prekážku litispendencie zaraďuje Civilný sporový poriadok (skôr Občiansky súdny poriadok) medzi tzv. negatívne procesné podmienky a upravuje ju ustanovenie § 159 C. s. p. (pred účinnosťou C. s. p. bolo relevantným ustanovenie § 83 O. s. p.). Táto prekážka zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Je daná vtedy, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. O tých istých účastníkoch ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov už skončeného konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t. j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti účastníkov konania a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/280/2010 z 20. 10. 2011, citované aj odvolacím súdom v odôvodnení jeho rozhodnutia).

42. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že žaloba žalobcu Slovenské elektrárne, a.s., o zaplatenie 4.894.153,55 eur plus DPH s príslušenstvom zo dňa 29. 12. 2014, bola OS Bratislava IV doručená dňa 31. 12. 2014 (č. l. 1 a nasl.). Predmetnou žalobou sa žalobca domáha uloženia povinnosti žalovanému VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK, zaplatiť žalobcovi 5.824.042,72 eur s úrokom z omeškania vyčísleným v petite žaloby, ako preplatok ročného vysporiadania za rok 2010 podľa čl. 6 Zmluvy o prevádzke VEG zo dňa 10. 03. 2006 v znení dodatku č. 1 zo dňa 17. 07. 2016 (a ďalších, v žalobnom petite špecifikovaných nárokov). Konanie v predmetnej veci je na OS Bratislava IV vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014. Zo spisu ďalej vyplýva, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k.

1Cob/84/2014-1328 zo dňa 09. 03. 2015, zmenil prvoinštančný rozsudok OS Bratislava II (č. k. 24Cb/50/2007-1021 zo dňa 19. 11. 2013) tak, že určil že Zmluva prevádzke VEG uzavretá dňa 10. 03. 2006 medzi VODOHOSPODÁRSKOU VÝSTAVBOU, ŠTÁTNY PODNIK, IČO: 00 156 752 a Slovenskými elektrárnami, a.s., IČO: 35 829 052, v znení Dodatku č. 1 zo dňa 17. 07. 2006, je neplatná, z dôvodu jej rozporu so zákonom o verejnom obstarávaní (č. l. 414 a nasl.). Z dôvodu podania dovolania proti označenému rozsudku Krajského súdu v Bratislave (zo strany Slovenských elektrární, a.s., ktoré v konaní o určenie neplatnosti zmluvy vystupovali v procesnom postavení žalovaného v 1. rade), OS Bratislava IV uznesením č. k. 10Cb/299/2014-473 zo dňa 01. 12. 2015, konanie prerušil do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3Obdo/40/2015. Tento rozsudkom sp. zn. 3Obdo/40/2015 zo dňa 29. 06. 2016 dovolanie zamietol (č. l. 491 a nasl. spisu). Po tom, ako Slovenské elektrárne, a.s., podali proti rozsudku NS SR sp. zn. 3Obdo/40/2015 ústavnú sťažnosť, Ústavný súd SR túto uznesením č. k. I. ÚS 14/2017-284 zo dňa 11. 01. 2017, ako zjavne neopodstatnenú odmietol (č. l. 651 a nasl. spisu). Následne OS Bratislava IV uznesením č. k. 10Cb/299/2014-681 zo dňa 22. 01. 2019 rozhodol o pokračovaní v konaní sp. zn. 10Cb/299/2014.

43. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že OS Bratislava IV bolo dňa 27. 12. 2016 doručené k sp. zn. 10Cb/299/2014 písomné vyjadrenie žalovanej spoločnosti VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK, zo dňa 23. 12. 2016 (č. l. 539 a nasl., identické vyjadrenie na č. l. 565 a nasl.), v ktorom, okrem iného uviedol, že hoci si spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., ako žalobca uplatnila svoj nárok podaním žaloby na súd dňa 31. 12. 2014 (konanie vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014), spoločnosť VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK si uplatnila (zrejme) rovnaký nárok na plnenie ešte skôr, a to v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, o vydanie bezdôvodného obohatenia zo Zmluvy o prevádzke VEG za rok 2010. Žalovaná spoločnosť VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK vo svojom vyjadrení poukázala na to, že v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. doručila súdu svoje vyjadrenie zo dňa 17. 06. 2013, v ktorom (okrem iného) uviedla, že pre prípad neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG by prichádzali do úvahy jej nároky voči spoločnosti VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto z opatrnosti uplatňuje voči označenej spoločnosti a vyzýva ju na uhradenie sumy vo výške 152.161.270,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % p.a. od 17. 06. 2013 do zaplatenia. Spoločnosť VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK v predmetnom vyjadrení vyslovila názor, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., sa v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 domáha identických nárokov, ktoré si uplatňuje aj v konaní vedenom na OS Bratislava IV vedenom pod sp. zn. 10Cb/299/2014 a keďže konanie vedené na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 začalo skôr ako konanie na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014, predstavuje konanie na OS Bratislava II pre konanie na OS Bratislava IV prekážku skôr začatej veci. Rovnaký názor vyslovila spoločnosť VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK v písomnom vyjadrení z 27. 01. 2017, OS Bratislava IV doručenom dňa 30. 01. 2017 (č. l. 540 a nasl.), v ktorom súdu navrhla, aby konanie vedené na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014 zastavil. Žalovaný ako prílohu svojho písomného vyjadrenia z 27. 01. 2017 pripojil žalobu zo dňa 23. 04. 2013, doručenú OS Bratislava II dňa 30. 04. 2013, v ktorom sú ako sporové strany označené na strane žalobcu spoločnosť VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK a na strane žalovaného spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. (č. l. 604 a nasl.). V predmetnom konaní, vedenom pod sp. zn. 24Cb/87/2013, sa spoločnosť VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK ako žalobca, domáha uloženia povinnosti spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., ako žalovanému, zaplatiť istinu vo výške 43.286.783,03 eur spolu s úrokmi z omeškania z titulu bezdôvodného obohatenia za rok 2010 z neplatnej Zmluvy o prevádzke VEG. Následne, dňa 17. 02. 2017, bolo OS Bratislava IV doručené písomné vyjadrenie zo dňa 16. 02. 2017 spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., ako žalobcu v tu posudzovanom konaní (č. l. 621 a nasl., identické podanie na č. l. 635 a nasl. spisu, súdu doručené dňa 20. 02. 2017), v ktorom vo vzťahu k svojmu podaniu zo dňa 17. 06. 2013, podanom v konaní vedenom na OS Bratislava II sp. zn. 24Cb/87/2013 uviedla: „Vzhľadom na to, že pre prípad neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG (na čo však neexistujú právne dôvody) by prichádzali do úvahy nároky Žalovaného voči Žalobcovi na vydanie bezdôvodného obohatenia uvedené vyššie v Čl. V. sub (i) a (ii) tohto Vyjadrenia, si týmto

Žalovaný z opatrnosti uplatňuje voči Žalobcovi a vyzýva Žalobcu na uhradenie sumy vo výške 152 161 270,03 Eur ... Suma vo Výške 152.161.270,03 Eur (suma uvedená s DPH) predstavuje bezdôvodné obohatenie Žalobcu (pre prípad neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG), ktoré pozostáva z: - peňažnej náhrady vo výške 43 286 783,03 Eur za nepeňažné plnenie Žalovaného za obdobie prevádzkovania VEG od 1.1.2010 do 31.12.2010..., a - peňažného plnenia vo výške 108 874 487,- Eur (suma uvedená s DPH), ktoré Žalovaný za obdobie prevádzkovania VEG od 1. januára 2010 do 31. decembra 2010 plnil Žalobcovi, v zmysle čl.6, čl. 10 bodu 10.2. Zmluvy o prevádzke VEG a čl. I. bodu 1.2. Dodatku čl. 1 zo 17.7.2006 k Zmluve o prevádzke VEG.“ V predmetnom podaní (vyjadrení zo dňa 16. 02. 2017) žalobca zároveň (na základe argumentov podrobne rozpisovaných v predmetnom vyjadrení) vyslovil názor, že konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010 vedené na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 a súdne konanie vedené na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014 nepredstavujú konania o tom istom spore, preto vo vzťahu týchto konaní nemôže existovať prekážka litispendencie podľa § 159 C. s. p. V podaní zo dňa 16. 02. 2017 sa žalobca ďalej vyjadril k posúdeniu jeho podania zo dňa 17. 06. 2013 v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, ktoré z hľadiska jeho obsahu predstavuje vzájomný návrh s tým, že označenie „vzájomný návrh“ a formulovanie petitu predmetné podanie neobsahovalo, keďže nešlo o náležitosti stanovené O. s. p. Nakoľko však § 132 ods. 1 C. s. p., povinnosť formulovať žalobný petit už výslovne ukladá, spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., svoje podanie v uvedenom smere doplní. Menovaná spoločnosť poukázala tiež na ustanovenie § 129 C. s. p. (resp. § 43 O. s. p), zakotvujúce postup súdu v prípade neúplných podaní a navrhla konanie vedené na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014 podľa § 164 C. s. p., prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, majúc za to, že otázky riešené v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010 môžu mať význam pre tu prebiehajúce súdne konanie sp. zn. 10Cb/299/2014.

44. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti vyplývajúce z obsahu súdneho spisu (body 42. - 43.) je nepochybné, že žalobca - spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 vystupujúca v procesnom postavení žalovanej sporovej strany, doručila OS Bratislava II podanie zo dňa 17. 06. 2013. Podľa záveru súdu prvej inštancie v uznesení č. k. 10Cb/299/2014-688, potvrdeného súdom odvolacím, práve predmetné podanie spolu so žalobou zo dňa 23. 04. 2013, doručenou OS Bratislava II dňa 30. 04. 2013, podanou spoločnosťou VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK, zakladá prekážku litispendencie vo vzťahu ku konaniu vedenému na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014. Na odvolanie žalobcu proti uzneseniu prvoinštančného súdu, odvolací súd dospel k rozhodnutiu potvrdzujúcemu rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby sa vysporiadal s námietkou žalobcu spočívajúcej v tvrdení, že dosiaľ nebolo jednoznačne preukázané, že konanie vedené pod sp. zn. 10Cb/299/2014 začalo neskôr ako konanie o vzájomnej žalobe spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., podanej v rámci konania vedeného na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2010, nakoľko dosiaľ neexistuje právoplatné rozhodnutie, v ktorom by bola vyriešená otázka, kedy si Slovenské elektrárne, a.s., uplatnili vzájomnou žalobou nároky voči spoločnosti VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK na vydanie bezdôvodného obohatenia a kedy konania o vzájomných žalobách začali (či 17. 06. 2013, ako tvrdia Slovenské elektrárne, a.s., alebo, ako tvrdí VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK, dňa 30. 04. 2013, t. j. doručením žaloby na súd v konaní sp. zn. 24Cb/87/2013, resp. dňa 01. 02. 2018, kedy Slovenské elektrárne, a.s., doplnili svoje podanie zo 17. 06. 2013 o náležitosti vzájomnej žaloby). Otázkou, ktorou bolo potrebné zaoberať sa vzhľadom na námietky dovolateľa bolo, či podanie žalobcu, v procesnom postavení žalovaného v konaní vedenom pod sp. zn. 24Cb/87/2013, zo dňa 17. 06. 2013, možno kvalifikovať ako vzájomný návrh (vzájomnú žalobu) a či si touto vzájomnou žalobou uplatnil totožný nárok, ako je uplatnený v tomto konaní a k akému dátumu sa tak malo stať. Hoci kvalifikácia vzájomného návrhu má podstatný vplyv na ďalší priebeh konania, z odôvodnenia oboch súdov nižšej inštancie nevyplýva, že by sa danou otázkou zaoberali, resp. že by sa k uvedenému vyjadrili a že by zdôvodnili po tejto stránke svoje rozhodnutia. Bez ďalšieho skúmania oba súdy konštatovali (naviac v situácii, kedy vzájomná žaloba zo dňa 17. 06. 2013 súčasťou súdneho spisu 10Cb/299/2014 nie je a súd

prvej inštancie si spis OS Bratislava II sp. zn. 24Cb/87/2013 ani nevyžiadal k nahliadnutiu), že v čase doručenia žaloby sp. zn. 10Cb/299/2014 na súd prvej inštancie (OS Bratislava IV) dňa 31. 12. 2014, už skôr prebiehalo a prebieha konanie na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, začaté v dôsledku podania žaloby dňa 30. 04. 2013 a vzájomnej žaloby dňa 17. 06. 2013. Vzájomnú žalobu napriek viacerým námietkam žalobcu neposudzovali a nevyhodnocovali, resp. to z rozhodnutí konajúcich súdov nevyplýva.

45. Dovolací súd poukazuje na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 10. 03. 2020, vyhotovenú v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013, z obsahu ktorej vyplýva, že predmetom konania má byť zaplatenie istiny 43.286.783,03 eur s príslušenstvom a vzájomná žaloba. Z predmetnej zápisnice však nie je vôbec zrejmé, o akú vzájomnú žalobu má ísť, nakoľko táto nie je dostatočne špecifikovaná. V zápisnici na strane 4 právny zástupca žalobcu (ktorým je v predmetnom konaní VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK) uviedol: „Z uvedených dôvodov žalobca žiada zamietnutie vzájomnej žaloby v celom rozsahu, zároveň s ohľadom na čas, kedy bola v tomto konaní uplatnená žaloba, ktorý presahuje všeobecnú premľiaciu lehotu na uplatnenie nárokov v zmysle ObchZ, z dôvodu právnej istoty vznášam námietku premľčania takto uplatnených nárokov.“ Na strane 7 označenej zápisnice je zaprotokolovaná výpoveď právneho zástupcu žalovaného (v konaní sp. zn. 24Cb/87/2013 sú ním Slovenské elektrárne, a.s.) v znení: „Poukazujeme na to, že žalovaný si uplatnil nároky vzájomnou žalobou v čl. 6 podania zo dňa 17. 06. 2013. Ide o vzájomnú žalobu, pretože čl. 6 spĺňa všetky náležitosti vzájomnej žaloby podľa § 79 OSP v spojitosti s § 42 OSP s tým, že hoci neobsahuje žalobný petit, zastávame názor, že podľa OSP žalobný návrh nebol náležitou vzájomnej žaloby. Žalobný návrh sa stal náležitou vzájomnej žaloby až podľa § 132 CSP a preto žalovaný vo vyjadrení z 01. 02. 2018 tento žalobný petit doplnil.“ Ďalej pokračoval: „Poukazujeme na to, že aj pre prípad, že by súd zaujal iné stanovisko, a to že žalobný petit bol náležitou vzájomnej žaloby už podľa OSP, bol by povinný podľa § 43 OSP a po nadobudnutí CSP, vyzvať žalovaného, aby doplnil svoju vzájomnú žalobu. Keďže žalovaný doplnil petit z vlastnej iniciatívy, táto vada vzájomnej žaloby bola zhojená s tým, že by sa považovala za bezvadnú odo dňa podania na súd (17. 06. 2013) a s tým, že od tohto dátumu vyvolala všetky procesné a hmotnoprávne účinky. Uvedenú skutočnosť potvrdil aj žalobca vo vyjadrení z 24. 06. 2013 na str. 3 a z 12. 05. 2015 na str. 18.“ Napriek vyššie citovaným vyjadreniam, z predmetnej zápisnice nevyplýva, a teda z nej nie je jasné, ako sa súd prvej inštancie s podaním Slovenských elektrární, a.s., zo dňa 17. 06. 2013 vysporiadal, či ho kvalifikoval ako vzájomný návrh a ako o vzájomnej žalobe rozhodol, nakoľko zo zápisnice sú zrejmé „len“ prednesy sporových strán a odročenie pojednávania na deň 12. 05. 2020. Uvedený nedostatok neodstránil následne ani súd odvolací.

46. Podľa § 156 C. s. p., konanie sa začína dorúčením žaloby alebo dorúčením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

47. Podľa § 132 ods. 1 C. s. p., v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

48. Podľa § 147 ods. 1 až 4 C. s. p., žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou. Vzájomnou žalobou je i prejav žalovaného, ktorým proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len ak navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil žalobca; inak súd posudzuje taký prejav len ako prostriedok procesnej obrany žalovaného. Na vzájomnú žalobu sa primerane použijú ustanovenia o žalobe. Vzájomnú žalobu môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak nie sú splnené podmienky na spojenie vecí.

49. Podľa Čl. 11 Základných princípov C. s. p., úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah, súčasne, podľa § 124 C. s. p., sa každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

50. Podľa § 79 ods. 1 O. s. p., účinného v čase doručenia písomného podania zo dňa 17. 06. 2013 OS Bratislava II, konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt,

bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

51. Podľa § 42 ods. 3 veta prvá O. s. p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

52. Podľa § 82 O. s. p., konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

53. Podľa § 97 ods. 1 až 3 O. s. p., odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom. Vzájomný návrh môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak by tu neboli podmienky pre spojenie vecí. Na vzájomný návrh sa primerane použijú ustanovenia o návrhu na začatie konania, jeho zmene a späťvzatí.

54. Podľa § 98 O. s. p., vzájomným návrhom je i prejav odporcu, ktorým proti navrhovateľovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

55. Podľa § 41 ods. 1, 2 O. s. p., účastníci môžu robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu. Každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

56. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu, zmyslom a účelom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

57. Stotožňujúc sa s názorom Ústavného súdu SR, má dovolací súd za to, že bolo úlohou konajúcich súdov vyhodnotiť, ako s podaním žalobcu (v konaní sp. zn. 24Cb/87/2013 v procesnom postavení žalovaného) zo dňa 17. 06. 2013 pre procesné účely nakladať, a to za správnej aplikácie vyššie citovaných ustanovení C. s. p. (resp. do 30. júna 2016 O. s. p.), obsahujúcich právnu úpravu návrhu, vzájomného návrhu a spôsobu, ako posudzovať úkony sporových strán (účastníkov konania), resp. ich podania (t. j. podľa ich obsahu). Napriek uvedenému, vyhodnotenie podania zo dňa 17. 06. 2013 v odôvodnení oboch konajúcich súdov absentuje.

58. Hoci žalobca v odvolaní výslovne dôvodil argumentom, že pokiaľ by súdy v konaní na OS Bratislava II a v konaní na OS Bratislava IV otázku, kedy si Slovenské elektrárne, a.s., vzájomnou žalobou uplatnili nároky voči VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK a kedy začalo konanie o vzájomnej žalobe, posúdili odlišným spôsobom, z dôvodu ktorého Slovenským elektrárňam hrozí, že by s uplatnením nároku nemohli byť úspešné ani v konaní na OS Bratislava II ani v konaní na OS Bratislava IV, odvolací súd sa týmto argumentom nezaoberal. Žalobca v odvolaní výslovne tvrdil, že OS Bratislava II o jeho podaní zo dňa 17. 06. 2013 zatiaľ nekoná, napriek uvedenému odvolací súd, stotožniac sa s argumentáciou súdu prvoinstančného, v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že na OS Bratislava II konanie o vzájomnej žalobe zo 17. 06. 2013 prebiehalo skôr, než konanie na OS Bratislava

IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014, a to bez toho, aby sa odvolací súd k (podstatnej) námietke žalobcu akýmkoľvek spôsobom vyjadril.

59. Dovolací súd súhlasí s dovolateľom, že pokiaľ konanie vedené na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014 bude právoplatne zastavené pre existenciu prekážky litispendencie spočívajúcej v skôr začatom konaní na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 (podaním žaloby na súd dňa 30. 04. 2013 a vzájomnej žaloby dňa 17. 06. 2013), zároveň, pokiaľ by podanie zo dňa 17. 06. 2013 v konaní vedenom na OS Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/87/2013 za vzájomnú žalobu (z akýchkoľvek dôvodov) kvalifikovaná nebola (nakoľko skutočnosť, že tomu tak je, zo spisu nevyplyva), viedla by táto procesná situácia k znemožneniu prístupu žalobcu k spravodlivosti pred nezávislým a nestranným súdom. Preto, pokiaľ sa jednoznačne nepreukáže, že o podaní žalobcu zo 17. 06. 2013, OS Bratislava II riadne koná ako o vzájomnej žalobe, resp. že žalobca sa bude môcť svojich nárokov domáhať na nestrannom a nezávislom súde v jednom alebo druhom konaní, je nutné považovať rozhodnutie o zastavení konania vedeného na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014, za predčasné.

60. Vzhľadom na absenciu odôvodnenia, resp. nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, nie je možné vyhodnotiť, či konajúce súdy úvahu o existencii prekážky skôr začatej veci podrobili vyššie uvedeným skutočnostiam, predovšetkým skutočnostiam týkajúcim sa zákonných náležitostí vzájomnej žaloby, majúcich za následok riadne uplatnenie nároku, vrátane dátumu, k akému malo dôjsť k uplatneniu nároku (nárokov) vzájomnou žalobou a tiež skutočnostiam týkajúcim sa skúmania „totožnosti nárokov“.

61. Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolací uzatvára, že v danom prípade dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemožno považovať za presvedčivé, súčasne v dôsledku absencie vysvetlenia, resp. zdôvodnenia relevantných okolností je nepreskúmateľné. Nemožno ho preto považovať za zodpovedajúce zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 387 ods. 2 C. s. p., čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Dovolanie žalobcu je preto v zmysle citovaného ustanovenia prípustné a zároveň aj dôvodné. S poukazom na uvedené dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu č. k. 3Cob/239/2019-766 zo dňa 13. 01. 2021 podľa § 449 ods. 1 C. s. p., zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

62. V ďalšom konaní je odvolací súd právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.). Zrušením uznesenia odvolacieho súdu sa konanie na odvolacom súde dostáva do štádia, kedy bude o odvolaní žalobcu opakovane konať a rozhodovať; bude jeho úlohou v ďalšom konaní postupovať v dovolacím súdom naznačenom smere, a teda v novom rozhodnutí argumentačne sa vysporiadať s otázkami vyplývajúcimi z námietok žalobcu (v súhrne i žalovaného) a svoje rozhodnutie dôsledne, riadne a presvedčivo odôvodniť a vo svetle zistených skutočností vysporiadať sa aj s návrhom žalobcu na prerušenie konania vedeného na OS Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/299/2014.

63. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd znova aj o trovách pôvodného (odvolacieho) konania, ako aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

64. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.